

Комисијата за заштита на конкуренцијата врз основа на член 28 и член 19 став (1) точка 2) од Законот за заштита на конкуренцијата („Службен весник на Република Македонија“ бр.145/10, 136/11, 41/2014, 53/16 и 83/18), а постапувајќи по известување за концентрација поднесено од Порше Информатик Гезелшафт м.б.Х (Porsche Informatik Gesellschaft m.b.H.), со седиште на Луис-Пиех-Штрасе 9, 5020 Салцбург, Австрија, преку Адвокатско Друштво Поленак од Скопје, на седница одржана на ден 26.02.2020 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ

1. Се утврдува дека концентрацијата со која Порше Информатик Гезелшафт м.б.Х (Porsche Informatik Gesellschaft m.b.H.), друштво со ограничена одговорност основано според законите на Австрија, со седиште на Луис-Пиех-Штрасе 9, 5020 Салцбург, Австрија *ќе стекне контрола врз* ДАСОФ Трговско инсторитвеноподјетије, д.о.о, (DASOF trgovskoinstoritvenopodjetje, d.o.o.), друштво со ограничена одговорност, со регистрирана адреса на Укмарјева улица 6, 1000 Љубљана, Словенија по пат на купопродажба на удели, иако потпаѓа под одредбите од Законот за заштита на конкуренцијата, нема да има за последица значително спречување, ограничување или нарушување на ефективната конкуренција на пазарот или на негов суштински дел, особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците и **е во согласност со одредбите на Законот за заштита на конкуренцијата во смисла на член 19 став (1) точка 2) од Законот за заштита на конкуренцијата.**

2. Се задолжува подносителот на известувањето за концентрација да плати административна такса за известување за концентрација во износ од 6.000,00 ден. и за решението во износ од 30.000,00 ден., по тарифен број 34 од Законот за административни такси („Службен весник на Република Македонија“ бр.17/93, 20/96, 7/98, 13/01, 24/03, 19/04, 61/04, 95/05, 7/06, 70/06, 92/07, 88/08, 130/08, 6/10, 145/10, 17/11) на сметка на Буџетот на Република Северна Македонија бр. 100000000063095, уплатна сметка 840...03161, приходна шифра и програма 72231300.

3. Тужбата за поведување на управен спор не го одлага извршувањето на решението.

Образложение

Согласно член 15 од Законот за заштита на конкуренцијата, (Службен весник на Република Македонија бр. 145/10, 136/11, 41/14, 53/16 и 83/16), на ден 29.01.2020 година, до Комисијата за заштита на конкуренцијата (во понатамошниот текст: Комисијата) доставено е известување за концентрација од Порше Информатик Гезелшафт м.б.Х (Porsche Informatik Gesellschaft m.b.H.), друштво со ограничена одговорност основано според законите на Австрија, со седиште на Луис-Пиех-Штрасе 9, 5020 Салцбург, Австрија (во понатамошниот текст: Порше Информатик), со која Порше Информатик *ќе стекне единствена контрола врз* ДАСОФ Трговско инсторитвеноподјетије, д.о.о, (DASOF trgovskoinstoritvenopodjetje, d.o.o.), друштво со ограничена одговорност, со регистрирана адреса на Укмарјева улица 6, 1000 Љубљана, Словенија (во понатамошниот текст: ДАСОФ) по пат на купопродажба на удели.

1. Учесници во концентрацијата и нивни деловни активности:

1.1. Порше Информатик е друштво кое обезбедува услуги за компјутерска обработка и подготовка на податоци за автомобилскиот сектор. Порше Информатик е директно зависно друштво на Порше Холдинг Салцбург (Porsche Holding Salzburg) (во понатамошниот текст: Порше Холдинг), друштво за трговија со автомобили во Европа и член на Фолксваген Групацијата (Volkswagen Group) (во понатамошниот текст: VW Групацијата). Порше Холдинг се занимава со дистрибуција на големо и мало на патнички автомобили, лесни комерцијални возила и поврзани резервни делови, како и услуги на поправка и одредени финансиски

услуги во одреден број европски држави и во Колумбија, Чиле, Кина, Малезија, Сингапур, Брунеи и Јапонија. Порше Холдинг е директно зависно друштво на Фолксваген АГ (Volkswagen AG) (во понатамошниот текст: VW AG). VW AG е јавно котирано друштво и владејачко друштво на VW Групацјата. VW Групацјата е активна насекаде во светот во развој, производство, маркетинг и продажба на патнички автомобили, лесни комерцијални возила, камиони, автобуси, минибуси, шасии за автобуси, дизел мотори, моторцикли, вклучувајќи резервни делови и додатоци за истите, како и во дистрибуција на возила. VW Групацјата ги вклучува возилата од марките Volkswagen Passenger Cars, Volkswagen Light Commercial Vehicles, Porsche, Audi, Škoda, SEAT, Bentley, Bugatti, Lamborghini, MAN, Scania и Ducati.

Порше Информатик обезбедува:

- дигитални решенија за клиенти;
- дигитални решенија за малопродажба;
- дигитални решенија за големопродажба;
- дигитални решенија за финансиски услуги;
- решенија за сметководство, контрола и човечки ресурси;
- услуги за развој на софтвер, управување со проекти и консултантски услуги, хостинг и услуги за поддршка.

Порше Информатик обезбедува дигитални решенија за клиенти преку онлајн алатка за пребарување на возила *Конфигуратор за автомобили (Car Configurator)* што го склопува посакуваното возило за потенцијален купувач во неколку едноставни чекори. Сликите на возилата и пресметката на цените веднаш се прилагодуваат при секоја промена на опремата - боја, ентериер, фелни, итн. Кога саканото возило е подготвено, може да се додадат понуди за кредит, лизинг и осигурување. *Конфигураторот за автомобили* е интегриран во веб-страниците на брендovите на Фолксваген Групацјата и на веб-страниците за дилери на автомобили. Во рамките на сегментот на дигитални решенија за клиенти, Порше Информатик ја обезбедува алатката *New Stock Vehicles* која клиентите ја користат за пребарување на залихите на возила на увозниците и дилерите на брендovите Volkswagen, Volkswagen Commercial Vehicles, Audi, SEAT и ŠKODA, како и *carLog*, портал за повеќе брендovi за клиенти кој содржи преглед на сите информации и апликации за клиенти на автомобили. Порше Информатик, исто така, нуди и онлајн презентација на залихата на употребувани возила *Das WeltAuto*, место каде што дилерите на VW Групацјата нудат широк спектар на тестирани, одржувани и поправени употребувани возила.

Во рамките на дигиталните решенија за малопродажба, Порше Информатик ја нуди интегративната платформа за продавачи на автомобили *CROSS 2*. *CROSS 2* е ИТ решение наменето за трговија на мало со автомобили од брендovите на VW Групацјата. Системот ги поддржува сите процеси за дистрибуција на автомобили, во поглед на продажба, услуги и резервни делови и области за управување и контролирање, дозволувајќи им на корисниците да се фокусираат 100 проценти на своите клиенти. Покрај тоа, како поддршка на тимот за продажба, преку прилагодено решение за продажба, Порше Информатик обезбедува поддршка за трговците на автомобили во сите процеси во продажбата - целосно интегриран во системот за управување на дилери *CROSS 2*.

Порше Информатик, исто така, обезбедува поддршка за мобилен сервис преку веб-апликацијата *Mobile Service Reception* која работи на таблет компјутери и која, во комбинација со *CROSS*, ги поддржува процесите околу приемот на возилото во сервисните операции. Порше Информатик има присуство на интернет во продажбата на автомобили преку *Autohaus*, стандардизирано, професионално присуство на интернет за дилери на автомобили.

Во рамките на сегментот на дигитални решенија на големо, Порше Информатик обезбедува решенија за дигитална обработка на нови возила, преку апликација *Carlos*, која се справува со сите процеси за нови возила во централен систем за увозници. Што се однесува до логистиката, Порше Информатик спроведува обработка на нарачки и испораки на резервни делови која е фокусирана на клиентите со *ETN* логистички систем преку кој го поддржува целиот процес за делови од центарот за дистрибуција на делови до дилерите/увозниците на автомобили во земјите партнери. Како дел од своите понуди за дигитални решенија на големо, Порше Информатик нуди иновативна платформа за дистрибуција на возила помеѓу претпријатија

наменета за маркетинг на употребувани возила –*TurnTable* која го поддржува целиот процес на повторна набавка на возила, проценка, понуди и продажба на употребувани возила.

Активностите во дигиталните финансиски услуги опфаќаат интегрирана ИТ платформа за услуги за финансирање и осигурување на Порше Холдинг –*CarFin*, како и апликација за конфигурација на возен парк –*Fleet Car Configurator*, апликација за големи клиенти на Порше Банк (Porsche Bank) која им овозможува на возачите на компаниските автомобили во овие друштва да се најават во систем, да го конфигурираат нивното посакувано ново возило преку интернет користејќи мултимедијални алатки и да побараат понуда за предлог за финансирање од Порше Банк.

Конечно, Порше Информатик обезбедува различни услуги за сметководство и услуги на административна поддршка (засновано на SAP), интегрирајќи решенија за финансиско контролирање и фактурирање, како и иновативни услуги за развој на софтвер, управување со проекти и консултантски услуги, хостинг и услуги за поддршка.

Во Северна Македонија, Порше Информатик е активен во обезбедување услуги на информатичка технологија на Порше Македонија. Меѓутоа, ниту Порше Информатик ниту кое било друго зависно друштво на VW Групаацијата не се занимава со развој на софтвер за лизинг, што е дејност на ДАСОФ.

VW Групаацијата е активна ширум во светот во развојот, производството, маркетингот и продажбата на патнички автомобили, лесни комерцијални возила, камиони, автобуси, минибуси, шасии за автобуси, дизел мотори, моторцикли, вклучувајќи резервни делови и додатоци за истите. VW Групаацијата вклучува возила од марките Volkswagen Passenger Cars, Volkswagen Light Commercial Vehicles, Porsche, Audi, Škoda, SEAT, Bentley, Bugatti, Lamborghini, MAN, Scania и Ducati. Неодамна, VW Групаацијата, исто така, го формираше брендот MOIA, активен во развојот и маркетингот на решенија за услуги за мобилност, како што се повикување на возило и споделување на автомобили. VW Групаацијата е исто така активна во областа на услуги за поврзани автомобили, вклучувајќи поддршка за споделување автомобили и услуги за возни паркови.

Покрај тоа, VW Групаацијата обезбедува финансиски и осигурителни услуги во врска со дистрибуцијата и финансирањето на своите автомобили и комерцијални возила. Оваа активност се спроведува главно преку Фолксваген Финансиски услуги АГ (Volkswagen Financial Services AG) и неговите зависни друштва.

Групаацијата Фолксваген има четири регистрирани зависни друштва во Република Северна Македонија, имено:

- Друштво за лизинг **ПОРШЕ ЛИЗИНГ ДООЕЛ СКОПЈЕДООЕЛ Скопје**, со седиште на ул. Босна и Херцеговина бр. 3, Скопје - Бутел, Бутел, кое врши дејност Финансиски лизинг;
- Акционерско друштво за вршење на осигурително брокерски работи **ПОРШЕ БРОКЕР АД СКОПЈЕ АД Скопје**, со седиште на ул. Босна и Херцеговина бр. 3, Скопје - Бутел, Бутел, кое врши дејност на застапници во осигурување и осигурителни посредници;
- Друштво за промет и услуги **ПОРШЕ МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје**, со седиште на ул. Босна и Херцеговина бр. 4, Скопје - Бутел, Бутел, кое вршиТрговија со автомобили и моторни возила со лесна категорија и
- Друштво за трговија и услуги **СКАНИА МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ увоз-извоз Илинден**, со седиште на ул. 34, бр. 7, Илинден, Илинден, кое врши трговија со останати моторни возила.

1.2 ДАСОФ е специјализирано за развој на софтверски решенија за лизинг, како и за консалтинг. ДАСОФ разви стандардна софтверска апликација под името ДАСОФ, која вклучува софтвер создаден или развиен внатрешно или развиен за клиенти на ДАСОФ, кој вклучува „Dasof SQL Leasing“, со некои и сите Основни или Веб-модули.

ДАСОФ е основано во 1992 година. Првично била претежно локално ориентирана, но оттогаш ги проширила своите активности и во странство.

Софтверот развиен од ДАСОФ се користи од страна на Порше Банк (поврзано друштво на VW Групацјата) во секојдневните деловни активности, како и од страна на Порше Лизинг ДООЕЛ Скопје и Порше Брокер АД Скопје.

ДАСОФ има занемарливи активности во Северна Македонија, бидејќи во 2018 година генерираше 89.930,86 евра преку продажба на своите производи на пазарот на софтвер за деловни апликации во Северна Македонија, на Порше Лизинг ДООЕЛ Скопје (70.714,86 евра) и на Порше Брокер АД Скопје (19.226 евра).

2. Правна форма на концентрацијата

Според одредбите на XXX¹ Порше Информатик има намера да стекне единствена контрола врз ДАСОФ преку купување на 85% од уделите во ДАСОФ.

По спроведувањето на Предложената трансакција, ДАСОФ индиректно ќе биде контролиран од VW Групацјата која ќе поседува 85% од вкупниот основачки капитал на ДАСОФ.

3. Правен основ на концентрацијата

Правна основа за предметната концентрација е XXX.

4. Вкупен годишен приход на учесниците на концентрацијата

Вкупниот годишен приход на VW Групацјата остварен со продажба на стоки и/или услуги на светскиот пазар во 2018 година, како година која претходи на концентрацијата изнесува XXX.

Вкупниот годишен приход на VW Групацјата остварен со продажба на стоки и/или услуги на пазарот во Република Северна Македонија во 2018 година, како година која претходи на концентрацијата изнесува XXX

Вкупниот годишен приход на ДАСОФ остварен со продажба на стоки и/или услуги на светскиот пазар во 2018 година, како година која претходи на концентрацијата изнесува XXX.

Вкупниот годишен приход на ДАСОФ остварен со продажба на стоки и/или услуги во Република Северна Македонија во 2018 година, како година која претходи на концентрацијата изнесува XXX.

Согласно горенаведеното заедничкиот вкупен годишен приход на претпријатијата учесници во концентрацијата остварен со продажба на стоки и услуги на светскиот пазар го надминува износот од 10 милиони евра во денарска противвредност и најмалку еден од учесниците е регистриран во Република Северна Македонија. Исто така, заедничкиот вкупен годишен приход на претпријатијата учесници во концентрацијата остварен со продажба на стоки и услуги на пазарот во Република Северна Македонија го надминува износот од 2,5 милиони евра во денарска противвредност. Следствено, за предметната концентрација постои обврска за поднесување на известување за концентрација до Комисијата согласно член 14 став (1) точка 1) и 2) од Законот.

5. Деловните активности на учесниците

Во предметната концентрација иако не постои хоризонтално поклопување на активностите на учесниците во концентрацијата сепак постојат вертикални односи помеѓу VW Групацјата и ДАСОФ со оглед дека ДАСОФ е активно на нагорниот пазар за развој на софтвер за деловни апликации (софтвер за лизинг) којшто

¹ Податоците претставуваат деловна тајна

се користи од страна на VW Групацијата, а VW Групацијата е активна на надолните пазари. Во Северна Македонија, ДСОФ е снабдувач на Порше Лизинг ДООЕЛ Скопјеи на Порше Брокер АД Скопје.

Порше Лизинг ДООЕЛ Скопје го користи софтверското решение за лизинг развиено и обезбедено од ДАСОФ. Софтверот е дизајниран специјално за да одговори на потребите на трговските друштва кои обезбедуваат услуги за лизинг. Од друга страна, Порше Брокер АД Скопје го користи софтверското решение, развиено и обезбедено од ДАСОФ, за да одржува база на податоци за полиси за осигурување за кои има посредувано меѓу нивните клиенти и друштвата за осигурување. Меѓутоа, Порше Брокер АД Скопје не го користи овој софтвер за да ги врши пресметките коишто се специфични за неговата индустрија, односно за пресметување на брокерските провизии.

6. Релевантни пазари

А) Пазар на софтвер за деловни апликации

Според подносителот на известувањето, пазарот на софтвер за деловни апликации како посебен релевантен пазар се состои од софтвер за деловни апликации и канцелариски софтвер кои содржат софтверски програми кои поддржуваат одредени аспекти на планирањето, извршувањето и соработката во рамките на одредена деловна или друга организација.

Понатаму подносителот на известувањето наведува дека Европската комисија во својата претходна пракса правела разлика помеѓу следниве типови на софтвер: 1) инфраструктурен софтвер (т.е. сервери и бази на податоци), 2) посреден софтвер (middleware) (т.е. платформи за интеграција), 3) апликативен софтвер и канцелариски софтвер и 4) оперативен софтвер / софтвер за пребарување, како и дека Европската комисија, исто така, правела дополнителна разлика помеѓу потрошувачкиот и деловниот софтвер во рамките на сегментот за апликативен софтвер, како и врз основа на цената / комплексноста на производот, на софтверот од висок, среден и низок квалитет (high-end, mid-range, low-endsoftware).

Исто така подносителот наведува дека со оглед на тоа дека не постојат хоризонтални преклопувања помеѓу активностите на учесниците и дека активностите на ДАСОФ во Северна Македонија во 2018 година се многу ограничени, понатамошно сегментирање на пазарот на софтвер за деловни апликации не е неопходно во овој случај.

Комисијата го остава отворено прашањето дали постои единствен пазар на софтвер за деловни апликации или истиот може понатаму да се сегментира на одделни релевантни пазари, бидејќи било која алтернативна дефиниција нема да доведе до поинаква оценка на концентрацијата.

Релевантен географски пазарот на софтвер за деловни апликации

Со оглед на тоа што активностите на учесниците не се преклопуваат во Северна Македонија, точната дефиниција на географскиот опсег на пазарот на софтвер за деловни апликации се остава отворена, а при оценката на концентрацијата се имаат предвид податоците доставени од подносителот на известувањето за пазарот на национално ниво.

Пазар на софтвер за деловни апликации - големина на пазарот и пазарни удели

Подносителот на Известувањето не располага со точни информации за вкупната големина на пазарот на софтвер за деловни апликации во Северна Македонија во 2018 година.

Сепак, Подносителот на Известувањето ги доставува на Комисијата во овој поглед следниве податоци од Еуростат (Eurostat) за производната вредност (изразена во милиони евра) генерирана од компјутерско програмирање, консултантски услуги и сродни активности во Северна Македонија во 2015, 2016 и 2017 година,² кои, според Подносителот на Известувањето, ја опфаќаат и производната вредност на пазарот на софтвер за деловни апликации во овие периоди во Северна Македонија:

²Извор: Eurostat (<https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>)

Компјутерско програмирање, консултантски услуги и сродни активности во Северна Македонија (производна вредност)	2015	2016	2017
Евра (во милиони евра)	90,7	115,5	142,2

Извор: Eurostat (<https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>)

Пазарниот удел на ДАСОФ на пазарот на софтвер за деловни апликации во Северна Македонија во 2015, 2016 и 2017 година (пресметан како процентуално учество на вредноста на продажбите на ДАСОФ во производната вредност на компјутерско програмирање, консултантски услуги и сродни активности во Северна Македонија, врз основа на расположливите податоци) е како што следува:

Пазар на софтвер за деловни апликации		2015	2016	2017
Продажна вредност на ДАСОФ во Северна Македонија	Во Евра	XXX	XXX	XXX
Пазарен удел на ДАСОФ во производната вредност од компјутерско програмирање, консултантски услуги и сродни активности во Северна Македонија	Во%	0-5%	0-5%	0-5%

Од друга страна, пазарниот удел на Подносителот на Известувањето, вклучително и на зависните друштва на VW Групацјата основани во Северна Македонија, како и на VW Групацјата на пазарот на софтвер за деловни апликации во Северна Македонија во 2015, 2016, 2017 и 2018 година е XXX.

Пазар на софтвер за деловни апликации - Оценка на ефектите на конкуренцијата

Концентрацијата нема да доведе до спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата во Република Северна Македонија, особено нема да доведе до создавање или зајакнување на доминантна позиција на релевантниот пазар за софтвер за деловни апликации во Република Северна Македонија бидејќи нема хоризонтални преклопувања помеѓу деловните активности на VW Групацјата и ДАСОФ во Северна Македонија. Зависните друштва на VW Групацјата основани во Северна Македонија не се активни на пазарот каде што е активно ДАСОФ, т.е. пазар на софтвер за деловни апликации (вклучително и софтвер за лизинг).

Б) Пазар на услуги на лизинг како пазар на производи

Пазарот за услуги на лизинг го опфаќа пазарот на услуги на финансиски лизинг и пазарот на услуги за оперативен лизинг, како посебни пазари.

Член 2 од Законот за лизинг ги содржи следниве дефиниции:

- *Лизингот* е активност која се однесува на подвижен предмет и недвижен предмет, при која корисникот на лизинг го определува предметот на лизинг кој е купен или произведен од страна на давателот на лизинг и се дава на користење на корисникот на лизинг за договорен временски период, во замена за плаќање на надомест за користење на предметот на лизинг, врз основа на договорот за лизинг кој е склучен меѓу давателот и корисникот на лизинг, според условите определени во него.

- Финансиски лизинг е оној лизинг со кој се пренесуваат сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на еден предмет, било да е тој подвижен или недвижен, при што со истекот на определен временски период сопственоста може, но не мора да биде пренесена.
- Оперативен лизинг е секој лизинг кој не е финансиски лизинг.

Согласно Законот за лизинг, даватели на оперативен лизинг се трговски друштва и странски трговски друштва кои имаат основано подружница во Република Северна Македонија, кои вршат оперативен лизинг според начинот и условите утврдени со овој закон.

Даватели на финансиски лизинг се друштва со ограничена одговорност или акционерски друштва основани врз основа на претходно добиена дозвола за основање и работа од Министерството за финансии и кои вршат лизинг според начинот и условите утврдени со Законот за лизинг. Давател на финансиски лизинг не смее да врши други активности освен лизинг и активности поврзани со лизингот.

Подносителот на известувањето наведува дека Европската комисија, во својата пракса го разгледувала и пазарот на лизинг и го утврдила пазарот на услуги на управување и лизинг на возен парк за патнички автомобили и лесни комерцијални возила” како посебен пазар. Претпријатијата што се активни на овој пазар им нудат на своите клиенти комбинација на две услуги: (а) финансирање во форма на оперативен лизинг и (б) екстернализација (аутсорсинг) на возниот парк и управувањето со истиот. Второто опфаќа различни услуги за управување, како што се советодавни услуги во однос на структурата на возниот парк и изборот на возила, услуги во врска со набавување на возилото и услуги за време на употребниот век на возилото како што се администрација, регистрација, одржување, гуми, гориво, масло итн. Сепак, Европската комисија го оставила отворено прашањето дали треба да се направи разлика помеѓу финансирани и нефинансирани услуги, т.е. помеѓу услуги за управување со возни паркови со и без финансиски услуги / услуги на лизинг. Од друга страна, Европската комисија утврдила посебен пазар на услуги на финансиски лизинг.

Комисијата го остава отворено прашањето дали постои единствен пазар на лизинг или истиот може понатаму да се сегментира на одделни релевантни пазари, бидејќи било која алтернативна дефиниција нема да доведе до поинаква оценка на концентрацијата.

Релевантен географски пазарот на услуги на лизинг

Релевантен географски пазар на пазарот на услуги на лизинг е територијата на Република Северна Македонија, пред се заради регулаторните барања и обврската за добивање на дозвола пропишани со Законот за лизинг.

Пазар на услуги на лизинг - Големина на пазар и пазарни удели

Имајќи предвид дека Порше Лизинг ДООЕЛ Скопјесе занимава со финансиски лизинг, подносителот доставува анализа на пазарот на услуги на финансиски лизинг.

Согласно Регистарот на даватели на финансиски лизинг што го води Министерството за финансии на Република Северна Македонија, со состојба на 2 јануари 2020 година, во Северна Македонија има вкупно седум (7) друштва кои се носители на дозвола за давање услуги на финансиски лизинг. Во 2018 година, исто така, имало седум (7) друштва кои се носители на дозвола за давање услуги на финансиски лизинг. Процентите пазарни удели на учесниците (според вредноста и според количина) на пазарот на услуги на финансиски лизинг во Северна Македонија во 2018 година се како што следува:

- VW Групација (преку Порше Лизинг) -според вредноста: 40-50%, според количина: 40-50%; и
- ДАСОФ -според вредност: XXX,според количина: XXX.

Пазар на услуги на лизинг - Оценка на ефектите на конкуренцијата

Вертикалниот однос што постои помеѓу VW Групацјата (односно, Порше Лизинг ДООЕЛ Скопјево Северна Македонија) и ДАСОФ на овој пазар нема да има за последица спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците во Северна Македонија бидејќи ДАСОФ има занемарливо присуство во Северна Македонија и со тоа екстремно низок пазарен удел.

Софтверската апликација на ДАСОФ под брендот Dasof нема значителен пазарен удел на нагорниот пазар без оглед на дефиницијата на пазарот. Според тоа, една стратегија на затворање на инпутите не би била изводлива стратегија за ДАСОФ по спроведувањето на концентрацијата, бидејќи има повеќе други кредибилни добавувачи на предметните услуги што лесно може да обезбедат сличен софтвер како оној на ДАСОФ. Како резултат на ова конкурентите на Порше Лизинг ДООЕЛ Скопјево Северна Македонија ќе продолжат да имаат избор на алтернативни добавувачи за услугите што го нуди ДАСОФ. Постојат голем број на алтернативни добавувачи со брендирано производство, со силни препознатливи брендови кои ќе бидат достапни за конкурентите на Порше Лизинг ДООЕЛ Скопјекако алтернативи (на пример, Comtrade, Oracle, Saga).

Затоа, конкурентите на Порше Лизинг ДООЕЛ Скопјево Северна Македонија кои се занимаваат со лизинг на возила можат лесно да најдат замена на ДАСОФ како снабдувач на услугите во овој поглед. Затворањето на купувачите (можноста за комбинираното претпријатие на VW Групацјата/ДАСОФ да ги исклучи конкурентите на ДАСОФ) не е веројатно, бидејќи поврзаното друштво на VW Групацјата во Северна Македонија не користело други добавувачи на софтвер за лизинг (освен ДАСОФ) за своите активности на лизинг на возила, така што конкурентските услови на пазарот ќе останат исти. Покрај тоа, конкурентите на ДАСОФ јасно ќе имаат на располагање низа алтернативи за побарувачка достапни за нив, така што затворањето на купувачите едноставно не е веројатно.

В) Пазар на осигурително брокерски услуги како пазар на производи

Согласно член 135 од Законот за супервизија на осигурувањето, осигурително брокерски работи во смисла на овој закон се: посредување во договарање на осигурително и реосигурително покритие и при реализирање на отштетни побарувања по остварен осигуран штетен настан. По исклучок, за осигурително брокерски работи не се сметаат работите на посредување во договарање на осигурително и реосигурително покритие и реализирање на отштетни побарувања по остварен осигуран штетен настан, доколку се исполнети сите наведени услови: 1) договорот за осигурување бара познавање само на осигурителното покритие кое се обезбедува со договорот; 2) договорот за осигурување не е договор за осигурување на живот; 3) договорот за осигурување не покрива одговорност како ризик; 4) основната дејност на лицето кое врши работи на посредување во договарање на осигурително и реосигурително покритие и реализирање на отштетни побарувања по остварен осигуран штетен настан не е вршење на осигурително брокерски работи; 5) договорот за осигурувањето е директно поврзан со производот или услугата која ја нуди лицето и истиот покрива: - ризик од уништување или оштетување на производи или предмети или - ризик од губење или оштетување на багаж или други ризици поврзани со туристичка услуга договорени преку туристичка агенција, и во случаи кога договорот содржи осигурување на живот или одговорност како ризик и истиот се склучува како дополнување на основниот ризик поврзан со туристичката услуга и б) износ на годишната бруто премија е помал од 500 евра во денарска противвредност и траењето на договорот за осигурување е помало од пет години.

Осигурително брокерски работи може да врши осигурителен брокер кој е во работен однос во осигурително брокерско друштво. Ниту едно лице, освен осигурителен брокер, не може да ги врши осигурително брокерските работи. Осигурителен брокер е лице кое има добиено лиценца за осигурителен брокер од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување. Осигурителен брокер врши исклучиво осигурително брокерски работи и ги претставува и делува во име и за сметка на своите клиенти во однос на друштвата за осигурување и реосигурување. Осигурително брокерско друштво е правно лице-акционерско друштво со седиште во Република Северна Македонија кое има дозвола за вршење осигурително брокерски работи од Агенцијата за супервизија на осигурување.

Релевантен географски пазар на пазарот на осигурително брокерски услуги

Релевантен географски пазар на пазарот на осигурително брокерски услуги е територијата на Република Северна Македонија, пред се заради регулаторните барања и обврската за добивање на дозвола пропишани со Законот за супервизија на осигурување.

Пазар на осигурително брокерски услуги - Големина на пазарот и пазарни удели

Согласно Регистарот на осигурително брокерски друштва што го води Агенцијата за супервизија на осигурување, тековно има 38 активни осигурително брокерски друштва во Северна Македонија. Во 2018 година, имало 35 такви осигурително брокерски друштва.

Врз основа на Извештајот за содржината и обемот на работа на осигурителните брокерски друштва за периодот од 01 јануари до 31 декември 2018 година објавен од Агенцијата за супервизија на осигурување проценетите пазарни удели на учесниците во концентрацијата на пазарот за осигурителни брокерски услуги во Северна Македонија во 2018 година се следните:

- VW Групацијата (преку Порше Брокер АД Скопје) -според вредноста (според бруто полисираната премија): 0-5%, според количината (според бројот на договори): 0-5% и
- ДАСОФ- според вредноста: XXX според количината: XXX.

Пазар на осигурително брокерски услуги - Оценка на ефектите на конкуренцијата

Вертикалниот однос што постои помеѓу VW Групацијата (односно, Порше Лизинг ДООЕЛ Скопјево Северна Македонија) и ДАСОФ на овој пазар нема да има за последица спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата особено како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција, бидејќи ДАСОФ има занемарливо присуство во Северна Македонија и со тоа екстремно низок пазарен удел.

Аргументите и заклучоците од оценката на ефектите од концентрацијата на пазарот за услуги на лизинг дадени погоре, исто така, важат и во однос на ефектот на концентрацијата на пазарот за осигурителни брокерски услуги.

7. Попис и проценка на пазарните удели на главните конкуренти на учесниците во концентрацијата на релевантниот пазар

А) Пазар на софтвер за деловни апликации

Според најдобрите проценки на ДАСОФ, проценетите пазарни удели на конкурентите на ДАСОФ на пазарот за софтвер за деловни апликации во Северна Македонија во 2018 година се следните:

	Конкурент	Процент пазарен удел
1.	Глобус Марин Интернационал (Globus Marine International)	0-5%
2.	Халкомд.д. (Словенија) (Halcomd.d. (Slovenia))	0-5%
3.	Микрософт ДООЕЛ Скопје (Microsoft DOOEL Skopje)	0-5%
4.	КодеВел (Скопје) (CodeWell (Skopje))	0-5%
5.	СЕАВУС ДООЕЛ Скопје (SEAVUS DOOEL Skopje)	0-5%
6.	Алокате Софтвер Скопје (Allocate Software (Skopje))	0-5%

11.2. Пазар на услуги на лизинг (финансиски лизинг):

Проценетите пазарни удели на конкурентите на Порше Лизинг ДООЕЛ Скопјена пазарот на услуги за финансиски лизинг во Северна Македонија во 2018 година се следните:

	Конкурент	Процент пазарен удел	
		(според вредност)	(според количина)

1.	Друштво за финансиски лизинг ХЕТА ЛИЗИНГ ДОО Скопје	0%	0%
2.	Друштво за финансиски лизинг ЕВРОЛИЗ АУТО ДООЕЛ Скопје	5-10%	5-10%
3.	Друштво за лизинг ШПАРКАСЕ ЛИЗИНГ ДОО Скопје	30-40%	30-40%
4.	Друштво за финансиски лизинг МАСТЕР ЛИЗИНГ ДООЕЛ Скопје	0%	0%
5.	Друштво за трговија и услуги ВБИ БУС МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје	10-20%	0-5%
6.	Друштво за лизинг МОГО ДООЕЛ Скопје	0-5%	10-20%

11.3. Пазар на осигурително брокерски услуги

Согласно податоците дадени во Табела 1 и Табела 3 од Извештајот за содржината и обемот на работа на осигурителните брокерски друштва за периодот од 01 јануари до 31 декември 2018 година, издаден од Агенцијата за супервизија на осигурување, пазарните удели на учесниците на пазарот на осигурително брокерски услуги во Северна Македонија во 2018 година, пресметани според бруто полисирана премија и според бројот на договори се како што следи:

Осигурително брокерско друштво	Според бруто полисирана премија		Според број на договори	
	(во МКД илјади)	(во %)	(според број)	(во %)
АМГ премиум	8.969	0-5	1.661	0-5
А-тим	2.670	0-5	216	0-5
ВФП	855.704	30-40	20.336	5-10
Делта-инс	9.091	0-5	943	0-5
Еуроекспертс	19.117	0-5	2.996	0-5
Еуромак	21.591	0-5	264	0-5
Ин-брокер	296.413	10-20	5.932	0-5
ЈДБ брокер	12.415	0-5	946	0-5
Легра	12.866	0-5	218	0-5
Мобилити	155.439	5-10	39.345	10-20
Нашеосигурување	38.446	0-5	4.445	0-5
Полисаплус	66.168	0-5	15.659	0-5
Седаброкер	280.923	10-20	55.680	10-20
СуперБрокер	62.079	0-5	11.684	0-5
КораБИнс	39.082	0-5	9.882	0-5
Цертус	68.197	0-5	16.159	5-10
НовОсигурителенБрокер	71.167	0-5	14.845	0-5
СафеИнвест	25.730	0-5	2.867	0-5
ЦВО Брокер	20.731	0-5	4.594	0-5
АСУЦ Брокер	16.081	0-5	4.894	0-5
Мегаброкер	21.040	0-5	4.327	0-5
С.Т.М БрокерПлус	6.431	0-5	2.139	0-5
АМ Брокер	96.255	0-5	15.102	0-5
ВИА Брокер	45.172	0-5	11.547	0-5
Вебер ГМА	1.636	0-5	742	0-5

СН ОсигурителенБрокер	338.295	10-20	44.463	10-20
МакТрендБрокер	16.013	0-5	827	0-5
ПоршеБрокер	52.700	0-5	4.477	0-5
ЏокерИнсБрокер	36.527	0-5	6.428	0-5
ЕОС Брокер	16.218	0-5	2.549	0-5
ПЕТРОЛ-ОИЛ Брокер	18.062	0-5	4.161	0-5
РИЗИКО Осигурување	27.624	0-5	3.402	0-5
АУРОН Брокер	9.283	0-5	1.755	0-5
ВИН Брокер	14.073	0-5	1.616	0-5
Виасс	711	0-5	106	0-5
Вкупно	2.782.919		317.207	

6. Оценка на концентрацијата

Комисијата, имајќи ги предвид критериумите од член 17 став (2), став (3) и став (4) од Законот за заштита на конкуренцијата и Насоките за оценка на вертикални и конгломератни концентрации за целите на Законот за заштита на конкуренцијата оцени дека пријавената концентрација, иако потпаѓа под одредбите од Законот, е во согласност со истиот бидејќи нема да има за последица значително спречување, ограничување или нарушување на ефективната конкуренција на пазарот или на негов суштински дел, особено како резултат на создавање или зајакнување на доминатна позиција на учесниците.

Имајќи ја предвид ваквата оценка на концентрацијата, Комисијата одлучи како во диспозитивот на ова Решение, согласно член 19 став (1) точка 2) од Законот за заштита на концентрацијата.

Согласно член 53 став (2) од Законот за заштита на конкуренцијата тужбата не го одлага извршувањето на решението.

Правна поука: Против ова решение може да се поднесе тужба за поведување на управен спор пред Управниот суд на Република Македонија во рок од 30 дена од денот на неговото доставување.

КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТА НА КОНКУРЕНЦИЈАТА
ПРЕТСЕДАТЕЛ
Д-р Владимир Наумовски